

Suur olemine polnudki nii hea, nagu sageli arvatakse. Aadi Lumiste oli sellega harjunud, et kaubanduskeskusest võis ta endale osta vaid T-särke, sest need lihtsalt venisid ta seljas suureks, aga jalavarjude või ülikonnakuue ostmiseks tuli võimalusi lausa tikutulega taga otsida. Muidugi võis ju leppida krokside või dressipluusiga, aga Aadi varbad polnud just ringjoone järgi kujundatud, et neis plastmassist jalanõudes end vabalt tunda. Dresside kandmise vastu oli tal aga juba poisikesest saati allergia, sest need püksid kas vajusid rebadele või siis hakkasid tagumiku vahel hõõruma.

See jama riietega oli ka üks põhjus, miks Aadi ikka veel oma autohaagises elada armastas. Elu karavanis oli talle täpselt paras, ei pitsitanud ega ajanud kuskilt kihelema. Elleni juures korteris elada oli ju vahel päris hea, kuid majaseinte vaheline kooselu polnud ikka see, millega tema oleks leppinud. Korteris nõuti temalt korda, mis puudutas piasju, mitte globaalseid teemasid, mis Aadile huvi pakkusid. Elleni meelest oli tähtis, et sokid oleksid alati pestud ja särk triigitud ega vedeleks voodi ees põrandal, mitte see, kuidas maailm pöörles.

Aadi oli veel liiga noor selleks, et ühe naise tahtmistest pärast paikseks jääda või iga hinna eest kellelegi meele järele olla, seepärast pidas ta ühel päeval paremaks oma

sõidumasinale käik sisse lükata ja karavanile uus parkla otsida. Samas polnud see põgenemine, lihtsalt oli saabunud aeg edasi liikuda ja Ellen sai sellest aru, sest Aadi oli tema väikese korteri jaoks ikka tõesti liiga suur.

Aadi Lumiste mõte mõnes vaiksuses Eesti väikelinnas kanda kinnitada oli end selleks korraks ammendanud ja nii pani ta sõrme ekraanile ning valis uueks sihtkohaks hoopis ühe Eesti puhkeala, mis asus Oheru järve ääres. Seal pakuti karavanile nii parklat kui seadmete laadimisvõimalust ning muidugi ka grillimiskohta. Muule elektroonikale vajalik levi tuli taevast ja nii oligi asi otsustatud. Paar tundi sõitmist ja siis teatas meeldiv naishääl läbi GPS-i, et oldi jõutud sihtkohta.

„Sellist luksust polnud isegi Hispaanias,“ pidi ta märkima puhkeala valvurile, kes talle viieka eest nii laadimise kui ka olmeteenuste tarbimise kohad kätte näitas.

Küsimusele, kui kauaks noorsand puhkealale jääda kavatseb, ei osanud Aadi vastata, aga esmamulje paigast oli lummas. See metsajärv polnudki nii väike, kui puude vahelt paistis, küll aga oli kallas rahvast tühjavõitu. Ainsa kohalolija sõnul oligi tema esimene inimene, kes kohe nädala algul tuli, sest enamik inimesi veetis Oheru järve ääres aega vaid nädalalõppudel.

„Lätist tulnud kalamehed muidugi välja arvatud, sest nemad ilmuvad vahel juba öösel, toimetavad siis hommikuni ja magavad poole lõunani,“ lisas mees, kes tegelikult osutus sõna otseses mõttes kohalikuks, sest elas teispool järve, lisaks

oli see mees teinud järve teise poole puhkeala omanikega diili, et hoiab silma peal nii energiatarbijatel kui ka röövpüügi kalduvustega kalameestel.

Kalandusest ei teadnud Aadi muud kui vaid seda, et noorest sarapuuvarrest sai hea õngeridva teha ja konksu otsa tuli panna vihmauss. Nii oli tehtud tema lapsepõlves, aga see ei tähendanud, et kalad seda ussi sööma tulid ja konksu alla neelasid.

„Mida need lätlased siit püüavad?“ küsis ta imestades, kuigi teadis, et Oheru oli riigipiirile üsna lähedal ja see pärast käidi sinna ka Lätist.

„Eks ikka linaskit, aga koger süüakse siinsamas ära, sest seda ei osta linnas keegi, aga ühe priske linaski eest saab Valkas terve nädala söögiraha kätte,“ selgitas kohalik ja lisas siis ennast tutvustades, et tema on Mihkel, Mihkel Tünn, ja elab oma esivanemate talus, mille vundamendi ladus üks tema esivanemaist juba aastal 1806.

Aadi muigas, aga mitte kuulnud nime peale, vaid selle üle, kuidas see mees seda ütles ning vastas samal moel, lisades, et kalad pole tema teema, vaid et tema tahab lihtsalt ilmaelust puhkust saada.

„Ma tahaks ka, aga naistest on siin üsna võimatu puhata. Mina sõidan selleks linna. Vaat seal on rahu. Keegi ei tunne sind. Turul muidugi teatakse, aga seal oleme me kõik vennad ja õed ning ühe asja peal väljas,“ lisas Mihkel oma versiooni puhkusevajadusest.

Kui jutud olid räägitud, lonkis viimane tagasi suure lõkkeplatsi juurde, et seal linnast tulijate tarbeks puupakke halgudeks lõhkudes virna täiendada.

Aadi astus järve kaldarajale, kuid polnud päris kindel, kas tahtis tervele järvele ringi peale teha, ent proovida ju võis, sest alati oli võimalus ringi pöörata ja tulnud teed tagasi kõndida. Samas oli selles jalutamise soovis mingi loomulik sund, tahe end liigutada, sest ümberringi valitses vaikus, mida saigi endale lubada vaid looduses viibides. Ei ühtegi linna heli, ainult kalda vastu liikuva vee vibratsioon, tuule kohin puulatvades ja üksiku ronga tiivalöögid järve kohal. Momendiks tekkis Aadil isegi tunne, nagu oleks ta poisikesepõlves tagasi ning kohe-kohe ilmuvad valli tagant nähtavale ta toonased kaaslased, sumavad vette ning hakkavad üksteisega võidu kaldast eemale ujuma.

Mida kaugemale ta mööda kaldale sisse tallatud rada jõudis, seda soisemaks muutus pinnas, aga samas tundus ikka, et minna polnudki palju ja ta on peagi ringi alguspunktis tagasi, kuid siis selgus, et ta oli jõudnud alles teisele poole järve. Pisut eemal kaldaseljandikul märkas ta taluhooneid, mille suunas too kohalik mees ennist oli viibanud. Põhjust sinna minemiseks nagu polnudki, kuid väike lonks värsket vett kulunuks talle ära küll.

Hoonetele lähenedes otsis Aadi pilk siiski midagi muud kui kaevu, nimelt oli alateadvus fikseerinud ta mällu hoopis aastaarvu – 1806, mil see koht asustati. Kaevu, mis asus õueala keskel, ei märganud ta kohe, sest selle ümber oli palju hooneid, üks lagunenum kui teine. Faktina jäi Aadit aga kummitama hoopis tõik, et oletatava eluhoone uks oli väljastpoolt haagis ja see omakorda viitas asjaolule, et kedagi polnud kodus.

„Ei ühtegi naist!“ lausus ta iseendale või siis õigemini kahele kassile, kes maja trepil istusid.

Vastuseks tuli siiski sootuks teistsugune häälightsus, kui kassid seda teha suudaksid, nimelt määgis keegi kuskil lähikonnas, ilmselt kits või midagi. Punkti sellele loole pani aga suur punasekirju kukk, kes võõrast märgates viimase suunas lausa sõjaretke ette võttis. Aadi polnud sellega arvestanud, aga kui see raibe, nagu ta hiljem jõudis tõdeda, tal kannustega üle sääre tõmbas, tegi ta küll sama kiireid liigutusi nagu kunagi poisieas. Õnneks polnud kriimud tõsised, pigem marrastused, ja kukk tagasi kanakarja keskel, aga ühe mehe tuju oli rikutud.

„Nii palju siis maakodu idüllist ja nunnudest taluloomadest,“ sõnas ta, enne kui seisis taas valiku ees, kas minna edasi või tuldud teed tagasi.

Kuna edasimineku teerada kadus hundinuiade puhmaste, siis otsustas Aadi seekord poolringiga leppida ning tagasi minna. Huvitaval kombel oli see isegi hea mõte, sest siis ei pidanud ta enam kogu aeg oma jalgeesist silmitsema, vaid võis ka peatusepause teha ja järvele vaadata.

Oheru polnud päris tüüpiline metsajärv, sest soost välja kasvanud kallastel seisis ridamisi üsna suuri puid, mis oma vette hargnevate juurtega sellest justkui kinni hoidsid. Mudasele põhjale viitasid aga keset järve hõljuvad kollaste vesikuppude saared. Nende lehtede peal käisid väikesed linnud, nokkisid sealt midagi või puhkasid lihtsalt tiibu. See oli tõesti idüll, mille agressiivseks muutumist polnud küll karta, vähemalt tundus Aadile tol hetkel nii, sest see kõik

oli temast piisavalt kaugel, ainult vaatamiseks ja unustamiseks.

See järv, Oheru, hingas kuidagi teistmoodi kui tavalised metsajärved. Tema rind tõusis ja langes lausa nähtavalt ning kajastus see just nendes vesikupu kolooniates, mis end järve keskosas olid sisse seadnud. Kord kõikusid nad ühes, siis jälle teises suunas, kuid seda hetke polnud, et nende nahkjad lehed oleksid rahulikult veepinnal püsinud.

Aadi seisis tükk aega, selg vastu ilmakaarte järgi keerdunud pajutüve ja püüdis seda hingamist oma nutiprillide kaameraga filmides videosse saada. Vastaskaldalt alguse saanud ristlainetus oli selle järve omapära, sest tuul sinna eriti sageli ei laskunud, kuna järv asus orus ja suurte puude varjus, ent mis neid laineid tekitas, oli mõistatus omaette.

Kui üle järve hakkas kostma autouste paukumist ja inimeste juttu, pidi Aadi oma vaatlusseansi lõpetama, aimates, et ta polnud enam puhkekoha ainus külaline. Nii oligi, sest kui ta tagasi oma karavani juurde jõudis, oli sinna veel teinegi sarnane ratastel maja pargitud ning kaldal askeldasid bikiinides naised, keda metsast tuleva mehe nägemine pigem rõõmustas, kui häiris.

Aadi ei saanud kohe arugi, et oli äkki grillmeistriks palgatud ning pidi ka seda teadma, millist päevituskreemi keegi neist naistest oma seljal kasutas. Väljanägemise poolest olid nad kõik nagu ühe vitsaga löödud, ja oli lausa imekspandav, millist rasvast tilkuvat grill-liha need modellimõotu noorikud söid. Isegi Aadil endal hakkas seda nähes sülg suust jooksuma, ja kui see poleks nõnda olnud, poleks ta ehk grillmeistri ametit vastu võtnudki.

Hea uudis oli see, et kummaski karavanis polnud kohta peo jätkamiseks, sest need mõlemad olid maast laeni asju täis. Pealegi oli Aadi just poissmeheks hakanud ja mõte kohe uut suhet soetada ei pälvinud tema praktikas poodiumikohta. Naised muidugi nii ei arvanud või ei saanud Aadi nende naljadest aru, aga kuna hea toidu kõrvale tarbiti ka alkoholi, siis oli lausa veider, kui Aadi südaööl end üksi jäetuna kustunud grillimiskohal pingi kõrval maas lamamast leidis.

Midagi halba polnud justkui juhtunud või oli lihtsalt õnne, aga oma arust oli ta tukastanud vaid hetkeks, kuid siis selgus, et ta oli maganud mitu tundi, kuni öine jahedus ta üles äratas. Naistest ega nende karavanist polnud enam jälgegi.

Õnneks polnud see Aadi esimene õppetund ning ta teadis, kust oma auto- ja karavanivõtmeid otsida. Lihtne see muidugi polnud, sest puhkekohas valitses augustiõine pimedus, ja kui järv poleks nii valjult hinganud, poleks ta ehk teadnudki, kuhupoole roomata. Targast käekellast ja laubale lükatud päikesepirille meenutavast nutiseadmest polnud selle missiooni juures abi, sest neid tal lihtsalt enam polnudki.

Leidnud autoalusest peidikust võtmed, jäi Aadil vaid õnne tänada, et ta oma reisielamise ukсед üldse lukku oli keeranud, sest lähedal olles ta seda tavaliselt ei teinud. Mõte, et ta pidi selle ettevaatusabinõu eest järve tänama, tuli siirast südamest, sest kui ta poleks mööda kallasrada veekogu uurima läinud ja pikemalt neid vesikuppe silmitsenud, oleks ta ilmselt gogu oma maisest varast ilma jäänud. Parem

juhul oleksid tema kallikesed juba kusagil piiri taga ja halvemal juhul äragi müüdnud olnud.

„Naised! Oleks võinud enne mehele hetke aega anda, aga ei! Nemas pidid mu ikka kohe rakkesse panema ja nii need lukud ja riivid avamata jäidki – minu õnneks. Ise rumalad!“ oskas Aadi selle peale kosta ning see polnud viha, mida ta tundis, pigem taas kord pettumus.

„Kellele sa ikka siin keset ööd kurdad, aga ... aga näe imet! Üle järve on tuluke aknas. Hakka või uskuma, et ongi kambajõmmid,“ porises ta iseendaga kõneldes ja laskis oma karavanis kõik aknakatted alla, enne kui ruumis tule süütas.

Aadi Lumiste polnud aga see detektiiv, kes naistel endaga mängida lubas ja nii ei pääsenud ta ka selles kenas puhkekohas oma põhitööst. Läks vaid kümme minutit ja juba ta teadiski, kus ta nutiprillid ja kell rändasid, sest peale viimast lohakust ei jätnud ta oma abilisi enam kunagi rõngastamata. Nii sai ta neid jälgida kus tahes, ja kui mõnel röövlil oli oskust talt varastatud kraami kasutada, siis nägi ta ka seda, mida nemad nägid.

Kiirelt rahaks tehtud varastatud kraami saatus oli aga sageli pisut kurvem, eriti veel siis, kui see oli pärit Aadi enda tehtud tööriistade komplektist, sest neid polnud lihtne tööle seadistada. Seetõttu kasutati neid nii-öelda elundi-doonoritena ning juppideks jagatuna kaotas ka jälgimis-seade oma võimed. Nutiprillidest oli tal tõeliselt kahju, sest nendega oli ta näinud asju, mis palja silmaga märkamata jäid ning viimati oligi selleks vesikuppude veealune maailm, mida ta nende prillide kaameraga filminud oli.

Samade nutiprillide signaal oli viimati andnud endast märku teispool Eesti piiri ning kadunud siis ühes väikses Läti sadamalinnas, millest võis järeldada, et need olidki juba müüdnud ja osadeks lammutatud. Käelt varastatud nutikell sõitis aga ikka veel ning oli otsaga juba meie oma pealinna külje all, aga sellest asjakesest polnud Aadil nii kahju. Kuna jälitusseade töötas, otsustas ta seda jälgida, ja kui tekib võimalus, kunagi ka selle uus omanik vahele võtta.

Vaevelnud tunde kohutava peavalu ja sellest tingitud unetuse käes, otsustas Aadi siiski veel kord riskida ning öise järve äärde värsket õhku hingama minna. Oheru vastaskaldal oli näha tulukest, mis omakorda viitas sellele, et ka Mihkel Tünn ei maganud. Aadil polnud aimugi, miks see mees öösiti elektrit kulutas või kas seal metsatalus seda üldse oli, aga kui ehavalgus taevasse triibu tõmbas, otsustas ta asja uurima minna.

Liikumisest oli abi, sest siis hakkasid ka keha teised organid energiat tarbima ja pea ei saanud enam nii hullult valutada. Tasapisi, jalg jala ette läbi kastemärja kaldarohu astudes muutus lõpuks ka mõte valust vabaks. Juhtunust järeldusi tehes mõistis Aadi, et polnudki vahet, kas olid mõnes maailma rahvarohkes mererannas või üksiku metsajärve ääres, inimesi oli igal pool ja nende kavatsused olid sama erinevad nagu nad isegi. Naised olid muidugi ilusad, aga – aga jah, nendega polnud lihtne ühist hingamist leida.

Kui valu Aadi peas lõpuks lahtus, ei mõelnud ta enam naistest, vaid teda hakkas kummitama see väike klipp, mille ta nutiprillide kaameraga filmides automaatselt oma arvutisse oli salvestanud. Sellel oli Oheru keskossa, mudast

kasvanud veelusele saarele löksu jäänud vesikupukoloonia. Nende nahkjad lehed moodustasid selle koha peale justkui päikest peegeldava kile ja veest välja turritavad pikemad õievarred nende vahel kandsid juba ära õitsenud südamikke. Veel avanemata õied olid peaaegu veepinnaga tasa ja nende kuldkollased pead õõtsusid lainetusega kaasa. Kaks neist kuppudest õõtsusid aga pisut eemal ja see oli just paarina Aadi tähelepanu paelunud.

Seda omamoodi kompositsiooni filmides polnud Aadi millestki mõelnud, tal lihtsalt tuli tahtmine kaamera võimekust katsetada. Aparaat oli komplekteerinud nii, et võis näha ka pinna alla, juhul kui see oli läbipaistev nagu vesi või klaas. Läbi klaasi oli ta juba filminud ja see toimis, aga veepinna läbivust polnud ta selle kaamerasilmaga veel katsetada saanud. Kui nüüd võimalus avanes, siis rikkusid puhkekohta saabunud naised tema plaani, aga selles sai ta siiski vaid iseennast süüdistada, sest naised polnud ju kunagi süüdi.

Jõudnud oma jalutuskäiguga Tünni Mihkli majani, pidi Aadi siiralt imestama, sest see, mis põles, polnudki tuluke aknas, vaid vana tormilatern. Majauks oli aga endist viisi väljast haagis ja haagis oli ka kuuriuks, kust see kuri kukk oli teda rünnanud, aga ühtki teist hingelist ega peremeest ennast polnud kusagil näha.

„Mind otsid või?“

See küsimus ehmatas Aadit tõesti, sest ta oli just arvanud, et pöörab otsa ringi ja läheb tuldud teed tagasi.

„Mida põrgut sa ehmatad inimest!“ porises ta vastuseks, aga samas oli see siiski hea sõnum ning ta lisis: „Keda siin

veel otsida on? Ei saanud veel kannikatki maha panna, kui juba tehti paljaks. Need naised ...“

„Ma ju hoiatasin sind, et need lätlased tulevad öösel ja nii vaikselt, et vanakuri ka ei kuule,“ parastas Mihkel ja itsitas, lisades, et temale detektiivitöö eest palka ei maksta, kui mõnel külastajal midagi kaduma läheb.

„Mis lätlased!? Jumala selges eesti keeles rääkisid ja šašlökk oli puhtast sealihast,“ vaidles Aadi vastu ning jättis mainimata, et ka viin oli puhas Eesti kraam, seda muidugi sildi järgi.

„Vahet pole!“ löi teine mees käega ning pidas siis vajalikuks selgitada: „Ära sa arva siin midagi. Ma olen ka inimene. Käin vahel Marel abiks, aga muidu elan ikka siin. Loomad ju laudas ja neid vaja sööta. Aga latern peab põlema, muidu ei näe öösel koju tulla.“

„Selge see!“ jäi Aadi kuulduga nõusse, kuid ei saanud jätta ütlemata, et tema tuli ikka eelkõige oma tööst puhkama ning pidi siis kukalt kratsides lisama, mis töö see oli, millest tema puhata tahtis.

„Ah soo! Või nii? Siis oled ju nagu minagi, samal pulgal – kui naised on läin’ d, siis pole muud pääsu, kui peab naabri juurde käima,“ sõnas Mihkel Tünn rahulolevalt ning arvas seejärel, et peaks laudaukse lahti tegema, kanad õue laskma ja kitse ära lüpsma.

„Kui aega on, võid kohvile jääda!“ pakkus ta siis, aga Aadil ei olnud enam aega.

Ta lihtsalt ei tahtnud teist korda selle kukega kakelda ja nii ta siis arvaski, et kohv pole meeste jook ning kiirustas tagasi sama teed, kust just tulnud oli.